

İŞTE ELLER, İŞTE EMEK... - Ali Usta, sipariş verilen sokak lambası kalıbını hazırlıyor. Özel bir kumdan oluşan kalıp, önce tahtalarla sıkıştırılıyor. Tahtalar çıkarıldığında ise kumun şekli değişmeden kalıyor. Az sonra, yüksek ısıda eritilen maden bu kalıba dökülecek ve ortaya sokaklarımızı aydınlatan lambaların maden kısmı çıkacak...

(Fotoğraf: İbrahim ÖZDAMLI)

Dökümcülük

Lefkoşa'nın sınıra yakın, dar sokaklarında birçok küçük dükkân var. Bu dükkânların küçük olduğuna bakmayın; bunların her birinde bir sanat üretiliyor.

Demirciler, marangozlar, makinistler ve daha neler neler...

İşte bu sokaktaki dükkânlardan birinde de döküm ustaları çalışıyor. Burada ne mi yapıyor? Sokak lambaları, reklam levhaları için harfler, oto yedek parçaları... Hatta sandal pervanesi bile yapıyor bu küçükçük dükkânlarda.

İnan Döküm ortaklarından Ali Yınal, yılda bin adet civarında sokak lambası imal ettiklerini söylüyor. Yınal, Türkiye'den ithal edilen benzeri ürünlerin daha ucuz satıldığını, ancak bunların uzun ömürlü olmadığını kaydediyor.

Dökümcülük uzun zahmetler gerektiren, yorucu bir zanaat... Daha ziyade alüminyum ve bronz madenleriyle çalışılıyor. Yapılacak döküm için önce kalıplar çıkarılıyor ve özel bir kum vasıtasıyla döküm yapılacak yer hazırlanıyor. Anlatması kadar kolay ve kısa olmayan bu işlemden sonra, sıra döküm işlemine geliyor. Kullanılacak maden yüksek ısıda eritildikten sonra kalıbına dökülüyor ve soğumaya bırakılıyor.

Döküm işleminden sonra, rötuşlar yapılıyor ve ortaya bir sanat ürünü çıkıyor. Ürünün boyanması ile bu uzun işlem tamamlanmış oluyor.

Biz, ustaların elinden çıkan bu eserleri belki de hiç farketmiyoruz; sadece sokak lambalarının ışığından yararlanıp, dükkân panolarının isimlerine bakarken, bunların nasıl yapıldığını belki de hiç düşünmüyoruz.

Onlarda göz nuru vardır, alinteri vardır, emek vardır...